

Forfatter: Grundtvig, N. F. S.

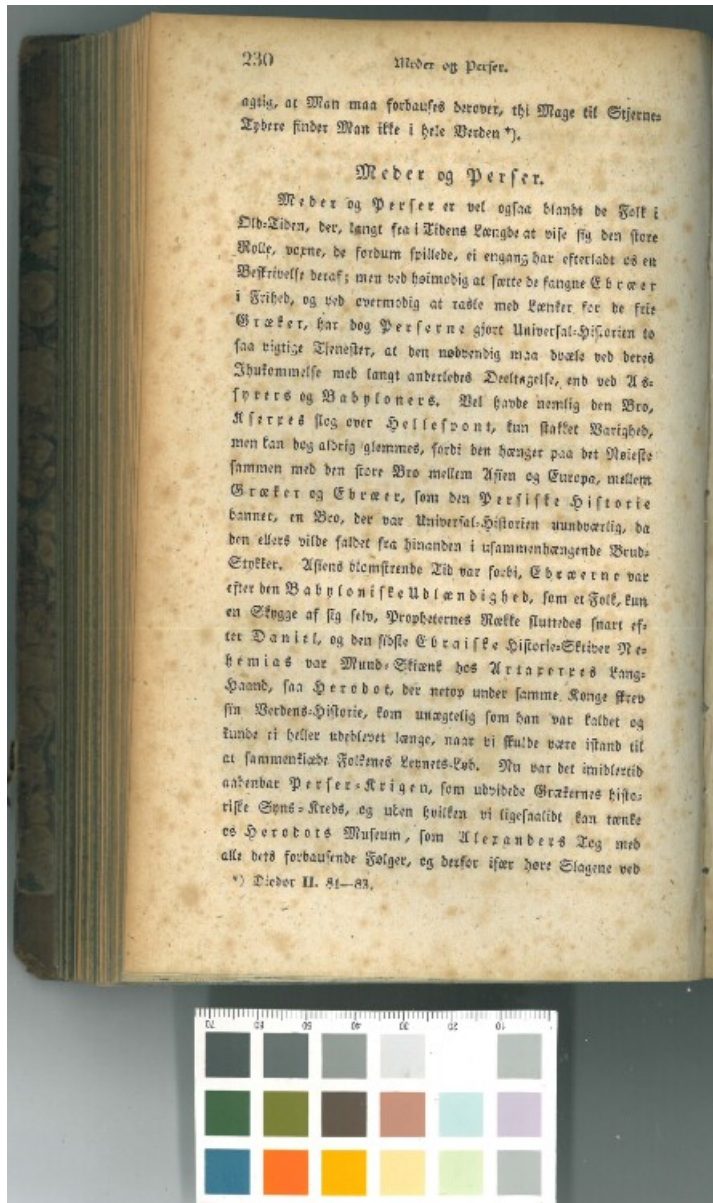
Titel: Udrag fra Haandbog i Verdens-Historien. Første Deel

Citation: Grundtvig, N. F. S.: "Grundtvigs værker", i Grundtvig, N. F. S.: *Grundtvigs værker*, Faculty of Arts, Aarhus University, s. 230. Onlineudgave fra Grundtvigs Værker: https://tekster.kb.dk/catalog/gv-1833_518A_1-txt-shoot-idm12145/facsimile.pdf (tilgået 02. maj 2024)

Anvendt udgave: Grundtvigs værker

Ophavsret: Materialet er dedikeret til public domain. Du kan kopiere, ændre, distribuere og fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk dog altid at kreditere ophavsmanden.

[Læs CC0-erklæringen](#)

ogly, at Man maa forbaufes derover, thi Mæge til Stjernes
Lydere finder Man ikke i hie Verden *).

Meder og Perser.

Meder og Perser er vel ogsaa blandt de Folk i
Old-Tiden, der, langt fra i Tidens Længde at vise sig den store
Rolle, dogne, de forbum spillede, ei engang har efterladt os en
Beskrivelse deraf; men ved høimodig at sætte de fangne Chæer
i Frihed, og ved overmodig at rade med Læster for de seie
Græker, har dog Perserne gjort Universal-Historien to
saa vigtige Tjenester, at den nødvendig maa drøis ved deres
Kufemmelise med langt anderledes Destrageis, end ved A-
syriens og Babylons. Vel havde nemlig den Bro,
Kseres slog over Hellefont, kun skaffet Varighed,
men kan dog aldrig glemmes, fordi den hængte paa det Noieise
sammen med den store Bro mellem Asien og Europa, mellem
Græker og Chæer, som den Persiske Historie
barnet, en Bro, der var Universal-Historien uundværlig, da
den ellers vilde falde fra hinanden i usammenhængende Brude-
Stykker. Af den stemrende Tid var forbi, Chæerne var
efter den Babylonske Ublændighed, som et Folk, kun
en Slægt af sig selv, Propheternes Røkke sluttes snart ef-
ter Daniel, og den sidste Chæiske Historie-Skriver Ne-
hemias var Mund-Stand hos Artaxerxes Kung-
haand, saa Herodot, der netop under samme Kunge Streb-
sin Verdens-Historie, som usægtelig som han var kaldet og
kunde ri hille udblevet lange, naar vi skulde være istand til
at sammenlæde Koldens Lemets-Led. Nu var det imidlertid
andenbar Perser-Krigen, som udsidde Grækerne histe-
riske Synd-Skreds, og uden tvivlen vi ligesaalet kan tænke
os Herodots Museum, som Alexanders Tog med
alle dets forbaufende Folger, og derfor især her: Slagene ved
*) Lieder II. 81-83.

Thermopyla og Salamis til de mærkbædigste Stats-Begivenheder i Tidens Løb.

Det Land, der, med Kyrus, indtraagte i Verdens-Historien, er den store, langagtige Riekan, som dannes af Tigris mod Vesten, det Kaspiiske Hav og Gihon (Euphrat) mod Norden, Indus mod Osten og det Indiske Hav mod den Persiske Bugt imod Syden, altsaa hvad vi til daglig Brug endnu kalde Persien. Vel er ikke „Persien“ men „Iran“ (Grækernees Arias) Hoved-Ravnet, Man i Landet selv har betjent sig af; men dels er dette Navn ligesaa ubeskræmt og forveksels, og dels man det nødvendigt gjøre Udslaget, at baade var det under Perser-Ravnet Hollet vandt sin Hæders-Rands, og fra Persien det Største i alle Maader udgik. Sagen er da kun, at vi herved maas tænke os det gamle eller det nye Persien som Hjemmet for en enkelt Folke-Stamme, men som det Asiatiske Lybskland, der endnu mere end det Europæiske har været udsat for idelige Indvandinger og Emvæltninger og hvis Indbyggere endnu langt mindre end Lybskerne har vundet selv den Fighed, kaldes Skrift-Sprog og Lovgivning stærkt at frembringe. Som en Grundse-Heie, store end Lybsland, mellem Vest-Asien, Tartarier, Chinen og Indien, kal vi derfor betragte Persien; thi en saadan har det lignet fra Tidens Tid, og dertil synes det i alle Maader skabt. Næsten derfor her at opregne alle de forskjellige Navne, de forskellige Stammer enten have givet dem selv eller faaet af Grækerne og os, vil vi blive staaende ved Meder og Perser i Syd-Vest, som er de eneste nogenlunde safte Folk, vi kan opbage, og derfor kalde et Blik paa Livren, som den ligger for vore Dine. Hvad vi nu først blive vaer, er den heie Veligheden, thi selv Stetterne er Halkelbergs, flere tusinde Fod over Blands-Storpen, hvorefter følger, at Man her, under samme Polshøide som Wgyptens, har en ganske

